

ΘΕΜΑ 4

4.1. Απλή αντικατάσταση (5 μονάδες) $g_0 = \frac{GM}{R^2} = \frac{3,6 \times 10^{14} \text{ Nm}^2/\text{kg}}{(6 \times 10^6 \text{ m})^2} = 10 \text{ N/kg}$

Παρατηρούμε πως η ένταση του πεδίου βαρύτητας στην επιφάνεια του πλανήτη είναι όση και στη Γη (1 μονάδα).

Μονάδες 6

4.2. Η ακτίνα της τροχιάς του δορυφόρου θα είναι $r = R + h = R + R = 2R$ (1 μονάδα).

Πρέπει η βαρυτική δύναμη να παίζει τον ρόλο της κεντρομόλου δύναμης (2 μονάδες):

$$F_k = F_{\beta\alpha\rho}$$

Αντικατάσταση και επίλυση (4 μονάδες):

$$\frac{mv^2}{2R} = \frac{GMm}{(2R)^2}$$

$$v = \sqrt{\frac{GM}{2R}}$$

$$v = \sqrt{\frac{3,6 \times 10^{14} \frac{\text{Nm}^2}{\text{kg}}}{2(6 \times 10^6 \text{ m})}}$$

$$v = \sqrt{0,3} \times 10^4 \frac{\text{m}}{\text{s}} \cong 5500 \text{ m/s}$$

Μονάδες 7

4.3. Εφόσον η κίνηση είναι ομαλή κυκλική:

$$v = \frac{2\pi r}{T} = \frac{2\pi 2R}{T}$$

$$T = \frac{4\pi R}{v} = \frac{4\pi(6 \times 10^6 \text{ m})}{5500 \text{ m/s}} \cong 1,4 \times 10^4 \text{ s}$$

Μονάδες 6

4.4. Το έργο του βαρυτικού πεδίου για τη μετακίνηση μάζας m από σημείο Α σε σημείο Β του βαρυτικού πεδίου είναι (2 μονάδες)

$$W_{A \rightarrow B} = m(V_A - V_B)$$

Το βαρυτικό δυναμικό δίνεται από τον τύπο: $V = -\frac{GM}{r}$

Για τον πύραυλο, Α=σημείο στην επιφάνεια της Γης και Β=σημείο σε απόσταση $2,4 \times 10^7 \text{ m}$ από το κέντρο του πλανήτη, άρα $r_A = R$, $r_B = r' = 2,4 \times 10^7 \text{ m}$ (1 μονάδα).

Με αντικατάσταση (2 μονάδες):

$$\begin{aligned} W_{A \rightarrow B} &= m \left(-\frac{GM}{R} - \left(-\frac{GM}{r'} \right) \right) = (10^3 \text{ kg}) \left(-\frac{3,6 \times 10^{14} \frac{\text{Nm}^2}{\text{kg}}}{6 \times 10^6 \text{ m}} - \left(-\frac{3,6 \times 10^{14} \frac{\text{Nm}^2}{\text{kg}}}{2,4 \times 10^7 \text{ m}} \right) \right) \\ &= -4,5 \times 10^{10} \text{ J} \end{aligned}$$

Η ενέργεια που πρέπει να δοθεί είναι (1 μονάδα) ακριβώς $E = -W_{A \rightarrow B} = 4,5 \times 10^{10} J$

Μονάδες 6